

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/13-08/53
URBROJ: 517-06-2-1-2-13-12
Zagreb, 4. studenog 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju članka 74. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 110/2007) i odredbe točke 35. Priloga I. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš ("Narodne novine", brojevi 64/2008 i 67/2009), povodom zahtjeva nositelja zahvata **INA – industrija nafte d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina iz Zagreba**, za procjenu utjecaja na okoliš **rudarskih objekata i eksploatacije nafte i plina na eksploatacijskim poljima „Beničanci“, „Bokšić-Klokočevci“, „Bizovac“, „Crnac“, „Kućanci-Kapelna“, „Obod“ i „Števkovica“**, nakon provedenog postupka, donosi

R J E Š E N J E

- I. Namjeravani zahvat – rudarski objekti i eksploatacija nafte i plina na eksploatacijskim poljima „Beničanci“, „Bokšić-Klokočevci“, „Bizovac“, „Crnac“, „Kućanci-Kapelna“, „Obod“ i „Števkovica“, nositelja zahvata INA – industrija nafte d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina iz Zagreba, a temeljem Studije o utjecaju na okoliš koju je izradio Rudarsko-geološko-naftni fakultet iz Zagreba u svibnju, a dopunio u kolovozu 2013. – prihvatljiv je za okoliš uz primjenu zakonom propisanih i ovim rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i provedbe programa praćenja stanja okoliša (B).**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM PRIPREME I KORIŠTENJA

SASTAVNICE OKOLIŠA

Zrak

1. Redovito servisirati motore strojeva i vozila koji se koriste na gradilištu.
2. Redovito servisirati diesel-električne motore koji se koriste za proizvodnju struje na bušačem postrojenju.
3. Tijekom građevinskih radova i tijekom bušenja zabranjeno je spaljivanje bilo kakvih vrsta otpada.
4. Izvori emisije moraju biti izgrađeni, opremljeni, rabljeni i održavani tako da ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad graničnih vrijednosti emisija (NO_x, SO₂, CO), odnosno da ne ispuštaju/unose u zrak onečišćujuće tvari u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kvalitetu življenja i okoliš.

Tlo

5. Osigurati stalne putove za kretanje mehanizacije.
6. Prostor za smještaj bušačeg postrojenja izgraditi na način da se spriječi onečišćenje tla.
7. Tijekom izrade kanala bušotine ispod pogonskih diesel motora i priručnog skladišta ulja za podmazivanje motora (bačve) obvezno postaviti posude za skupljanje ulja (tacne).
8. Oko radnog prostora strojarne, isplačnog sustava i bušačeg tornja izraditi betonske kanale za odvođenje oborinskih voda u betonski bazen ("sand trap").
9. Naftu koja se dobije na površini tijekom ispitivanja bušotine (DST) sakupljati u za to predviđen polunatkriveni čelični bazen.
10. Pri izradi rova za polaganje priključnog naftovoda/plinovoda tlo s površine (0-30 cm) uvijek izbacivati na jednu, a tlo iz dubljih slojeva (> 30 cm) na drugu stranu rova.
11. Nakon polaganja cijevi rov prvo zatrpati s tlom iz dubljih slojeva, a zatim s tlom koje je prije iskopavanja bilo na površini.
12. U temelje i podzemne dijelove objekata ugrađivati samo izolacijske materijale (folije, trake, premazi) koji imaju atest o neškodljivosti za tlo i vodu.
13. Po završetku eksploatacije ugljikovodika izraditi Elaborat rekultivacije tla bušotinskog radnog prostora čiji su sastavni dio rezultati agroekološke analize stanja tla.

Voda

14. Rad bušaće garniture organizirati tako da ne dođe do onečišćenja površinskih ili podzemnih voda.
15. Dijelove bušotinskog radnog prostora na kojima može doći do izlivanja nafte (prostor za smještaj bušaće/remontne garniture, utakalište u autocisternu i dr.) izvesti na nepropusnoj podlozi.
16. Isplačnu jamu izvesti potpuno nepropusnu i dovoljne zapremine da se onemogućí prelijevanje.
17. Prije početka izrade kanala bušotine izraditi najmanje 2 piezometra radi uzimanja uzoraka podzemne vode.
18. Pri bušenju koristiti bentonitnu suspenziju/isplaku bez aditiva štetnih za vodu.
19. Uvodnu kolonu ugraditi još najmanje 6 metara u podinu eventualno probušenog vodonosnika.
20. Ako se u bušotini pojave tekući ugljikovodici ili voda povišene mineralizacije i temperature u odnosu na MDK za pitku vodu, spriječiti njihovo izlivanje na okolni teren.
21. Sve opasne tekuće tvari (kiseline, lužine, goriva, maziva i dr.) skladištiti na nepropusnoj podlozi zaštićene od utjecaja atmosferilija.
22. Sve vode s bušotinskog radnog prostora (oborinske i druge vode eventualno onečišćene uljima, mastima i/ili drugim ugljikovodicima), sustavom odvodnih nepropusnih (vodotijesnih) kanala odvesti u nepropusni (vodotijesni) bazen za izdvajanje čvrstih čestica iz isplake, te iz njega odvesti sadržaj u isplačnu jamu.
23. Po završetku radova isplačnu jamu sanirati, a teren dovesti u stanje blisko prvobitnom. Tekuću fazu isplake preostale nakon bušenja deponirati u Postrojenje za regeneraciju tehnoloških fluida Beničanci, a preostali – ugušćeni dio isplake obraditi na lokaciji bušotine u skladu s Glavnim tipskim rudarskim projektom „Sanacija isplačnih jama u INA Naftaplínu“ (INA-Naftaplin, Zagreb, travanj, 1990).
24. Za tlačnu probu cjevovoda koristiti čistu vodu.
25. Spremnik za naftu izgraditi u zaštitnoj građevini (tankvani).

Bioekološka obilježja

26. Po završetku zahvata u zoni utjecaja uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.
27. Rušenje stabala planirati tako da dođe do što manjeg oštećenja stabala i ostale vegetacije u području izvan planiranog radnog prostora
28. Tijekom izvođenja radova zabranjeno je odlaganje viška materijala, bacanje smeća i ispuštanje otpadnog ulja na susjedno šumsko zemljište, šumu i tlo.
29. Susjedno šumsko zemljište ne smije se koristiti za deponiranje materijala potrebnog za izgradnju objekata.
30. Prilikom izgradnje zabranjeno je sjeći i/ili oštećivati stabla izvan radnog prostora
31. Kod izgradnje pristupnih putova i trase cjevovoda voditi brigu o mreži kanala te osigurati protočnost vode (tekućica, oborinskih i poplavnih voda) u području zahvata.
32. Drveće i grmlje krčiti izvan reproduktivnog ciklusa zaštićenih i strogo zaštićenih ptica, tj. u razdoblju od rujna do ožujka.
33. Ne unositi strane (alotone) vrste i genetski modificirane vrste, već prepustiti područje zahvata prirodnoj sukcesiji okolnih zajednica.
34. Ukoliko se na području eksploatacijskog polja nađe na neku od zaštićenih životinjskih vrsta, zabranjeno je njeno ubijanje i ozljeđivanje.
35. Tijekom biološke rekultivacije koristiti autohtone biljne vrste.
36. Na površinama koje zauzimaju rudarski objekti uklanjati invazivne vrste kao što su: bagrem (*Robinia pseudoacacia*), ambrozija (*Ambrosia artemisiifolia*), amorfa (*Amorpha fruticosa*) i dr.

Kulturno-povijesna baština

37. Ukoliko izvođač radova tijekom izvođenja građevinskih (zemljanih) radova nađe na dosad neotkrivene arheološke nalaze, dužan je prekinuti radove i zaštititi nalaze, te o navedenom bez odlaganja obavijestiti nadležni konzervatorski odjel Ministarstva kulture (Konzervatorski odjel u Osijeku i Požegi), kako bi se poduzele odgovarajuće mjere zaštite nalaza i nalazišta.
38. Prije svih budućih intervencija na istraživanju i eksploataciji nafte i plina u blizini poznatih, ali neistraženih arheoloških nalazišta moraju se provesti mjere zaštite kulturne baštine koje uključuju: terenski pregled potencijalne lokacije zahvata i, na temelju rezultata terenskog pregleda, prema potrebi provesti pokusno ili zaštitno arheološka istraživanja.
39. U slučaju građevinskog zahvata u užoj zoni arheološkog nalazišta potrebno je ishoditi posebne uvjete zaštite nepokretnog kulturnog dobra/stručno mišljenje od nadležnog konzervatorskog odjela i poduzeti propisane mjere zaštite nalazišta.
40. Za sve buduće zahvate koji bi mogli utjecati na zaštićenu i evidentiranu kulturno-povijesnu baštinu, nadležni konzervatorski odjel propisat će odgovarajuće mjere zaštite.

Poljoprivreda

41. Kod projektiranja trase naftovoda/plinovoda izbjegavati površine pod trajnim nasadima i presijecanje većih poljoprivrednih površina prateći trase postojeće infrastrukture.

Lovstvo

42. Uspostaviti suradnju s ovlaštenicima prava lova koji gospodare s lovištima koja su dio eksploatacijskih polja radi pravovremenog premještanja lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata (čeke, hranilišta) na druge lokacije ili nadomještanja novim.
43. Određivanjem putnih pravaca i koridora za kretanje ljudi i vozila zaštititi područje zahvata od nepotrebnih i nekontroliranih ulazaka i kretanja po lovištu.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Buka

44. Sredstva koja su predviđena za rad na bušaćem i remontnom postrojenju odabrati i konstrukcijski izvesti tako da buka na granici bušotinskog radnog prostora ne prelazi dopuštene razine zone s kojom graniči.
45. Smanjiti povećanu razinu buke i to: lociranjem bušotinskog radnog prostora što dalje od kuća, postavljanjem izvora buke (ispušne cijevi motora) u smjeru od kuća ili postavljanjem zvučnog zida (prepreke) između izvora buke i kuća.

Otpad

46. Planirati odgovarajuću površinu na kojoj će se skladištiti otpad nastao tijekom izgradnje.
47. Sav otpad nastao na radilištu (ambalažu, izolacijske materijale, ostatke boja i sl.) skupljati i predati ovlaštenoj pravnoj osobi.
48. Opasni otpad odvojeno skupljati i skladištiti u posebnim kontejnerima te uz prateći list predati ovlaštenoj pravnoj osobi.
49. Otpad nastao uklanjanjem zahvata predati ovlaštenoj pravnoj osobi, uz ispunjavanje propisane dokumentacije pri čemu je bitno na mjestu nastanka provesti odvojeno prikupljanje različitih vrsta otpada.
50. Otpad nastao saniranjem Postrojenja za regeneraciju tehnoloških fluida Beničanci predati ovlaštenoj pravnoj osobi.

Svjetlosno onečišćenje

51. Za rasvjetu mjernih stanica (MS-1, MS-2 i MS-3 Beničanci i MS-Štv), otpremne stanice (OS) Beničanci i centralne plinske stanice (CPS) Bokšić koristiti rasvjetna tijela žute svjetlosti koja ne primamljuju veće količine kukaca, a svjetlost usmjeriti koso prema tlu.

Akcidentne situacije

52. Održavati pogonsku sigurnost bušotina i sabirno-transportnog sustava propisanim nadzorom i održavanjem vodeći računa o naseljenim objektima, te u skladu s priznatim pravilima struke.
53. Uspostaviti sustav zaštite cjevovoda od korozije (vanjske i unutarnje). Sprječavanje vanjske korozije izvesti izoliranjem cijevi i postavljanjem sustava katodne zaštite, a unutarnju koroziju eliminirati odabirom kvalitetnog materijala cijevi te doziranjem inhibitora korozije.
54. Za slučaj akcidentnih situacija ispuštanjem ugljikovodika, tehničkih ulja i masti iz strojeva i vozila, osigurati sredstva za upijanje ugljikovodika (čišćenje suhim postupkom).
55. Mehanički odstraniti onečišćeno tlo i predati ovlaštenom skupljaču.
56. Od osi naftovoda/plinovoda 5 m s jedne i 5 m s druge strane zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1 m, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemlju dublje od 0,5 m.

A.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA

57. Na osnovi postojeće tehničke dokumentacije te stanja površinske i dubinske opreme bušotina izraditi program likvidacije bušotina s prikazom tehnologije.
58. Bušotine likvidirati na siguran način, tj. postaviti cementne čepove na odgovarajućim dubinama radi odvajanja slojeva, demontirati bušotinsku glavu i erupejski uređaj, odrezati zaštitne cijevi najmanje 1,5 m ispod razine okolnog zemljišta i na njih zavariti pokrovnju ploču.

59. Ušće bušotine, odnosno okna, radni prostor (bušotinski krug) i temelje postrojenja trajno sanirati, a zemljište agrotehničkim mjerama dovesti u stanje blisko prvobitnom.
60. Prestankom korištenja naftovoda/plinovoda provesti postupak inertizacije cjevovoda i ostalih instalacija, ukloniti nadzemne dijelove cjevovoda i instalacije, a teren dovesti u stanje blisko prvobitnom.
61. Zemljište privesti osnovnoj svrsi u dogovoru s budućim korisnikom.
62. Navedene radove izvesti u skladu s dokumentom "*Postupak napuštanja rudarskih objekata i postrojenja u SD Naftaplin*" (oznaka:50000218-042-03, od 29.10.2007.).

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Zrak

1. Kontinuirano voditi inventar emisija iz nepokretnih izvora na rudarskim postrojenjima: otpremnoj stanici (OS) Beničanci, centralnoj plinskoj stanici (CPS) Bokšić, mjernim stanicama (MS-2 i MS-3 Beničanci i MS-Štv) radi utvrđivanja i praćenja emisija NO_x, SO₂, CO, CO₂ i lebdećih čestica (PM₁₀ i PM_{2,5}) na godišnjoj razini

Tlo

2. Provoditi uzorkovanje tla na i oko bušotinskog radnog prostora nove bušotine i to prije početka bilo kakvih radova radi utvrđenja trenutnoga stanja kvalitete tla, nakon trajnog napuštanja nove bušotine u slučaju njene negativnosti, nakon 25 godina od početka eksploatacije u slučaju privođenja bušotine višegodišnjoj proizvodnji, nakon trajnog napuštanja proizvodne bušotine zbog prestanka eksploatacije.
3. Analizom stanja tla obuhvatiti sljedeće parametre: ukupni dušik, mineralni dušik, humus, pH vrijednost (u vodi i otopini KCl), sadržaj ukupnih ulja i ulja mineralnog porijekla, sadržaj teških metala u tlu (Fe, Mn, Zn, Pb, Ni, Cd, Cr i Hg), sadržaj alkalnih i zemnoalkalnih metala u tlu (Na, K i Ca).
4. Uzorkovanje tla provoditi u svrhu utvrđivanja nultog stanja, izrade odgovarajućeg programa sanacije, te praćenja uspješnosti provedenog postupka sanacije onečišćenog tla nakon kojeg sadržaj teških metala i potencijalno toksičnih elemenata u tlu ne smije prelaziti maksimalno dopuštenu vrijednost.

Voda

5. Uzorke vode za analizu uzeti iz piezometara prije i nakon završetka izrade bušotine te jednom tijekom izrade bušotine.
6. Nakon završetka svih radova na sanaciji bušotinskog radnog prostora (radi napuštanja bušotine ili radi smanjenja površine bušotinskog radnog prostora na površinu dostatnu za postavljanje površinske opreme za privođenje bušotine proizvodnji) uzeti uzorke vode, te još jednom nakon šest mjeseci. Ako se usporedbom rezultata analiza vode utvrdi da nema promijena, daljnju kontrolu kvalitete vode obustaviti.
7. Analizom vode obuhvatiti sljedeće parametre: nivo vode u piezometru, temperatura vode i zraka, pH vrijednost, suhi ostatak (pri 105 °C), žareni ostatak (pri 180 °C), utrošak KMnO₄, Na⁺, K⁺, Mg²⁺, Ca²⁺, Fe²⁺, Fe (ukupno), Cr (ukupni), Mn (ukupni), Zn²⁺, Cd²⁺, Hg (ukupno), Cl⁻, Br⁻, SO₄²⁻, H₂S otopljen u vodi, ukupna ulja, mineralna ulja i detergentsi.
8. Nastaviti uzimati uzorke vode iz kontrolnih okana (piezometara) radi praćenje nepropusnosti „Postrojenja za regeneraciju tehnoloških fluida Beničanci“.

- II. Nositelj zahvata, INA – industrija nafte d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina iz Zagreba, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i praćenje stanja okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.**

- III. O rezultatima praćenja stanja okoliša nositelj zahvata, INA – industrija nafte d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina iz Zagreba, je obavezan podatke dostavljati Agenciji za zaštitu okoliša na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.**
- IV. Nositelj zahvata, INA – industrija nafte d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina iz Zagreba, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovoga rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koji prileži u spisu predmeta.**
- V. Ovo rješenje prestaje važiti ukoliko se u roku od dvije godine od dana konačnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole.**
- Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata INA – industrija nafte d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina iz Zagreba, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.**
- VI. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.**
- VII. Sastavni dio ovog rješenja je grafički prilog:**
- pregledna karta eksploatacijskih polja ugljikovodika Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelna, Obod i Števkovica (Mjerilo 1:50 000)

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, INA – industrija nafte d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina iz Zagreba, podnio je 10. lipnja 2013. zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš rudarskih objekata i eksploatacije nafte i plina na eksploatacijskim poljima „Beničanci“, „Bokšić-Klokočevci“, „Bizovac“, „Crnac“, „Kućanci-Kapelna“, „Obod“ i „Števkovica“. U zahtjevu su navedeni podaci, priloženi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 6. i članka 7. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu Uredba), kao što su:

- Mišljenje Uprave za prostorno uređenje Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja o usklađenosti s važećom prostorno-planskom dokumentacijom rudarskih objekata i eksploatacije nafte, plina i plinskog kondenzata na eksploatacijskim poljima „Beničanci“, „Bokšić-Klokočevci“, „Bizovac“, „Crnac“, „Kućanci-Kapelna“, „Obod“ i „Števkovica“ (KLASA: 350-02/12-02/98, URBROJ: 531-05-01-13-2) od 28. ožujka 2013. Ukoliko se privođenje postojećih bušotina proizvodnji dovodi u pitanje, zbog neusklađenosti zahvata s prostorno-planskim dokumentima (u pogledu ograničenja o udaljenostima bušotine od najbližih stambenih, društvenih i javnih građevina i/ili javnih cesta), treba u daljnjem postupku pristupiti izmjenama i dopunama Plana koji utvrđuje ta ograničenja ili primijeniti postupak proglašavanja javnog interesa za namjeravani zahvat sukladno Zakonu kojim će se uređivati pitanje prostornog uređenja ukoliko će takav postupak biti njime propisan ili primijeniti članak 54. Pravilnika o tehničkim normativima pri istraživanju i eksploataciji nafte, zemnih plinova i slojnih voda („Službeni list“ brojevi 43/79, 41/81 i 15/82 i „Narodne novine“ broj 53/91).
- Potvrda Uprave za zaštitu prirode Ministarstva zaštite okoliša i prirode da planirani zahvat neće imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitosti ekološke mreže (KLASA: 612-07/13-61/56, URBROJ: 517-07-2-13-2) od 14. svibnja 2013.
- Studija o utjecaju na okoliš, koju je izradio Rudarsko-geološko-naftni fakultet iz Zagreba kojim je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode 7. prosinca 2010. izdalo Rješenje o

suglasnosti za izradu studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/10-08/215, URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2). Studija je izrađena u svibnju 2013. Voditeljica izrade Studije je prof.dr.sc. Nediljka Gaurina-Medimurec, dipl.ing.naft.rud.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 8. stavku 3. Uredbe i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) objavljena je 30. travnja 2013. **informacija o zahtjevu** za provedbu postupka (KLASA: UP/I-351-03/13-08/53; URBROJ: 517-06-2-1-2-13-2).

Odluka o imenovanju Savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 77. stavka 1., 3. i 4. Zakona o zaštiti okoliša 17. srpnja 2013. (KLASA: UP/I 351-03/13-08/53, URBROJ: 517-06-2-1-2-13-4).

Povjerenstvo je održalo **dvije sjednice**. Na **prvoj sjednici** održanoj 23. srpnja 2013. u Upravnoj zgradi područja Beničanci, Povjerenstvo je utvrdilo da Studija sadrži određene nedostatke, koji u bitnom, nisu odlučujući za utvrđivanje cjelovitosti i/ili stručne utemeljenosti te je dalo prijedlog Ministarstvu da se po dopuni Studije prema iznesenim primjedbama članova Povjerenstva. Studija uputi na javnu raspravu. Ministarstvo je 28. kolovoza 2013. donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/13-08/53, URBROJ: 517-06-2-1-2-13-9), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/13-08/53; URBROJ: 517-06-2-1-2-13-10) od 29. kolovoza 2013. povjerilo koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije i Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i zaštitu okoliša Virovitičko-podravske županije.

Javna rasprava provedena je u skladu s člankom 139. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša od 19. rujna do 18. listopada 2013. Javno izlaganje održano je dana 1. listopada 2013. s početkom u 11 sati u prostorijama Grada Donji Miholjac, Vukovarska 1, Donji Miholjac.

Obavijest o javnoj raspravi je objavljena u "Večernjem listu", na oglasnim pločama Osječko-baranjske i Virovitičko-podravske županije, gradova Valpovo, Donji Miholjac, Našice, Belišće, te općina Magadenovac, Đurdenovac, Bizovac, Petrijevc, Viljevo, Koška, Marijanci, Zdenci i Crnac, kao i na službenim internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Osječko-baranjske i Virovitičko-podravske županije. Tijekom javne rasprave nije zaprimljena niti jedna primjedba ili prijedlog. Na **drugoj sjednici** održanoj 30. listopada 2013. u zgradi Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Vinogradska 25, Zagreb članovi su obaviješteni o tijeku javne rasprave te je doneseno Mišljenje o prihvatljivosti zahvata.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: *Eksploatacija nafte i plina na eksploatacijskim poljima Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelna, Obod i Števkovica u skladu je s aktivnostima usmjerenima ostvarivanju strateškog plana poduzeća INA – Industrija nafte d. d. s naglaskom na kontinuitet proizvodnje nafte i plina i osiguranje obnavljanja rezervi nafte i plina s domaćih naftnih polja. Sukladno Poslovnom planu za sljedeće trogodišnje razdoblje, planira se izrada nove bušotine (Kru-2) i njeno privođenje proizvodnji na eksploatacijskom polju Kućanci-Kapelna, te privođenje proizvodnji postojećih bušotina Ob-24 i Ob-25 te njihovo spajanje na sabirno-otpremni sustav eksploatacijskog polja Obod. U tu svrhu potrebno će biti: urediti pristupne ceste do lokacija bušotina; urediti bušotinski radni prostor za izradu nove bušotine; izraditi bušotinu i opremiti za privođenje proizvodnji; položiti cjevovod za doziranje depresanta stiništa od dozirno-pumpnog agregata (DPA) do erupcijskog uređaja; izraditi zemljani rov duljine 3 435*

m i u njega položiti priključni naftovod i priključni utisni plinovod; spojiti bušotinu Kru-2 na češalj Č -1 Ku; urediti postojeće bušotinske radne prostore bušotina Ob-24 i Ob-25; izgraditi temelj za dozirno-pumpni agregat i njihalicu; osigurati napajanje električnom energijom elektromotora njihalice i sigurnosnog blokadnog sustava; izgraditi 10/0,4 kV trafostanicu u bušotinskom radnom prostoru bušotine Ob-25 i spojiti 10 kV visokonaponskim vodom duljine 655 m s postojećom trafostanicom na bušotini Ob-9; postaviti 0,4 kV niskonaponski vod duljine 450 m od trafostanice TS 10/0,4 Ob-25 do razvodne baterije Ob-24; izgraditi zemljani rov i u njega položiti cjevovod za doziranje depresanta stiništa od dozirno-pumpnog agregata do erupcijskog uređaja bušotina; pripremiti nadzemni dio priključnog naftovoda u svakom bušotinskom radnom prostoru za pridobivanje nafte pomoću dubinske sisaljke; opremiti bušotine Ob-24 i Ob-25 odgovarajućom tipskom površinskom i podzemnom opremom; izgraditi zemljani rov i u njega položiti priključni naftovod od bušotine Ob-24 do Č-1 Ob, duljine 901 m; izgraditi zemljani rov i u njega položiti priključni naftovod od bušotine Ob-25 do uboda u priključni naftovod kojim se spaja bušotinu Ob-24 na češalj Č1-Ob, duljine 100 m; spojiti bušotine novim priključnim naftovodom na postojeći sabirno-transportni sustav polja Obod i drugo.

Uz postojeći plan, a radi održavanja kontinuiteta proizvodnje nafte, plina i geotermalne vode, u budućnosti se na razmatranim poljima može pojaviti potreba za rekonstrukcijom postojećih objekata, odnosno izgradnjom novih rudarskih i drugih objekata u funkciji eksploatacije ugljikovodika i geotermalne vode čije lokacije u ovom trenutku nisu poznate. To se u prvom redu odnosi na izgradnju tehnološki istovrsnih jedinica (bušotina, cjevovoda, elementa sabirno-otpremnog sustava za naftu i plin, i slično).

Eksploatacijsko polje ugljikovodika Beničanci nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji na području Općine Magadenovac i Općine Đurđenovac. Zauzima površinu 4 200 ha. Polje je u proizvodnji od 1972. godine. Na polju je izbušeno 106 bušotina. Prema statusu trenutno je: 11 proizvodnih naftnih, 1 proizvodna plinska, 11 vodoutisnih, 16 neaktivnih, 31 mjerna i 36 likvidiranih. Postojeći objekti u funkciji eksploatacije nafte i plina na polju Beničanci su: 3 mjerne stanice (MS), separatorna mjerna stanica, otpremna stanica (OS), cjevovodi ukupne duljine 189 456 m, postrojenje za regeneraciju tehnoloških fluida, 9 trafostanica, 3 kotlovnice, pretakalište autocisterni (PAC), pumpaonica slane vode i 4 rezervoara tehnološke kanalizacije (RTK). Na eksploatacijskom polju Beničanci trenutno nije predviđena izgradnja novih objekata.

Eksploatacijsko polje ugljikovodika Bokšić-Klokočevci nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji na području Grada Našica, Općine Đurđenovac i Općine Magadenovac te u Virovitičko-podravskoj županiji na području Općine Zdenci. Zauzima površinu 9 537,5 ha. Polje je u proizvodnji od 1974. godine. Na polju su izbušene 74 bušotine. Prema statusu trenutno je: 5 proizvodnih naftnih, 1 proizvodna plinska, 3 vodoutisne, 5 neaktivnih, 30 mjernih i 30 likvidiranih. Postojeći objekti u funkciji eksploatacije nafte i plina na polju Bokšić-Klokočevci su: 8 češljeva, centralna plinska stanica (CPS), cjevovodi ukupne duljine 63 879 m, 12 trafostanica, kotlovnica, 6 rasklopišta i rezervoar tehnološke kanalizacije (RTK). Na eksploatacijskom polju Bokšić-Klokočevci trenutno nije predviđena izgradnja novih objekata.

Eksploatacijsko polje ugljikovodika Bizovac nalazi se u Osječko-baranjskoj županije na području Grada Valpova, Općine Bizovac, i Općine Petrijevci. Zauzima površinu 1 200 ha. Polje je u proizvodnji od 1989. godine. Na polju je izbušeno 18 bušotina. Prema statusu trenutno je: 5 proizvodnih naftnih, 1 vodoutisna, 5 mjernih i 7 likvidiranih. Postojeći objekti u funkciji eksploatacije nafte i plina na polju Bizovac su: češalj, cjevovodi ukupne duljine 23 584 m, 9 trafostanica i 3 rasklopišta. Na eksploatacijskom polju Bizovac trenutno nije predviđena izgradnja novih objekata.

Eksploatacijsko polje ugljikovodika Crnac nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji na području Općine Magadenovac, Općine Đurđenovac i Općine Viljevo i u Virovitičko-podravskoj županiji na području Općine Crnac i Općine Zdenci. Zauzima površinu 3 625 ha. Polje je u proizvodnji od 1981. godine. Na polju je izbušeno 26 bušotina. Prema statusu trenutno je: 6 proizvodnih naftnih, 5 neaktivnih, 1 mjerna i 14 likvidiranih. Postojeći objekti u funkciji eksploatacije nafte i plina na polju Crnac su: 2 češlja, cjevovodi ukupne duljine 17 994 m, 6 trafostanica i 2 rasklopišta. Na eksploatacijskom polju Crnac trenutno nije predviđena izgradnja novih objekata.

Eksploatacijsko polje ugljikovodika Kućanci-Kapelna nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji na području Grada Donjeg Miholjca, Općine Viljevo i Općine Magadenovac. Zauzima površinu 6 500 ha. Polje je u proizvodnji od 1975. godine. Na polju je izbušeno 41 bušotina. Prema statusu trenutno je: 5 proizvodnih naftnih, 5 neaktivnih, 7 mjernih i 24 likvidirane. Postojeći objekti u funkciji eksploatacije nafte i plina na polju Kućanci-Kapelna su: 5 češljeva, cjevovodi ukupne duljine 40 164 m i 6 trafostanica. Na eksploatacijskom polju ugljikovodika Kućanci-Kapelna planira se izrada nove bušotine (Kru-2) i njeno privođenje proizvodnji.

Eksploatacijsko polje ugljikovodika Obod nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji, na području Grada Valpova, Grada Našice, Općine Magadenovac, Općine Koška i Općine Marijanci. Zauzima površinu 2 893,8 ha. Polje je u proizvodnji od 1975. godine. Na polju su izbušene 62 bušotine. Prema statusu trenutno je: 36 proizvodnih naftnih, 7 proizvodnih plinskih, 8 neaktivnih, 58 mjernih i 55 likvidiranih. Postojeći objekti u funkciji eksploatacije nafte i plina na polju Obod su: 4 češlja, cjevovodi ukupne duljine 33 922 m, 9 trafostanica i 4 rasklopišta. Na eksploatacijskom polju ugljikovodika Obod planira se postojeće bušotine Ob-24 i Ob-25 privesti proizvodnji.

Eksploatacijsko polje ugljikovodika Števkovica nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji, na području Grada Valpova, Grada Belišće, Općine Magadenovac, Općine Koška i Općine Marijanci. Zauzima površinu 3 900 ha. Polje je u proizvodnji od 1979. godine. Na polju je izbušeno 65 bušotina. Prema statusu trenutno je: 8 proizvodnih naftnih, 2 vodoutisne, 6 neaktivnih, 22 mjerne i 27 likvidiranih. Postojeći objekti u funkciji eksploatacije nafte i plina na polju Števkovica su: 7 češljeva, mjerna stanica, cjevovodi ukupne duljine 63 600 m, 14 trafostanica, kotlovnica, 6 rasklopišta, pretakalište autocisterni (PAC), pumpaonica slane vode i rezervoar tehnološke kanalizacije (RTK). Na eksploatacijskom polju Števkovica trenutno nije predviđena izgradnja novih objekata.

Sabirno-transportni sustav eksploatacijskih polja ugljikovodika Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelna, Obod i Števkovica obuhvaća sljedeće rudarske objekte: bušotine, češljeve, cjevovode (priključne, sabirne, tlačne, kaptažne, utisne i magistralne) mjerne stanice (jedna na polju Števkovica - MS-Štv) i tri na polju Beničanci (MS-1, MS-2 i MS-3), centralnu plinsku stanicu (CPS) Bokšić i otpremnu stanicu (OS) Beničanci. Središnje mjesto sabiranja i obrade proizvedenih fluida je otpremna stanica Beničanci. Na OS Beničanci na obradu se doprema kapljevina s mjernih stanica polja Beničanci (na MS-2 spojene su naftne bušotine polja Obod-Lacići) i Števkovica (na obradu u MS Števkovica doprema se fluid iz proizvodnih bušotina naftnog polja Bizovac i Obod), kao i kapljevina proizvedena na ostalim eksploatacijskim poljima ugljikovodika (Bokšić-Klokočevci, Crnac i Kućanci-Kapelna). Ukoliko u proizvedenom fluidu ima slobodne vode, fluid na otpremnoj stanici ulazi u separator gdje se ta voda gravitacijski izdvaja na dnu separatora. Ukoliko nema slobodne vode, kapljevina ulazi u izmjenjivač topline-separator gdje se zagrijava. Izdvojena nafta se iz izmjenjivača topline - separatora otprema u dehidrator, gdje se iz nje izdvaja vezana voda nakon čega nafta odlazi u spremnike suhe nafte zapremine 100 m³. Iz spremnika se nafta pomoću centrifugalnih sisaljki otprema u spremnike zapremine 5 000 m³. U njima se stabilizira 24 sata te se otprema magistralnim naftovodom

do utovarne stranice Rušćica i/ili autocisternama do OS Jamarice. Izdvojena slojna voda odlazi u dekantator na dodatno pročišćavanje od masnoća, zatim u separator otpadnih voda, te u spremnik slane vode. Potom se pomoću sisaljki u pumpaonici slane vode otprema u slanovode i u utisne bušotine odakle se utiskuje u ležišta polja Beničanci. Dio naftnog plina (kaptažni plin) izdvojenog na OS Beničanci koristi se kao gorivo za kotlovnici dok se ostatak otprema kaptažnim plinovodom do mjerno-redukcijske stanice (MRS) Belišće.

Plinske bušotine eksploatacijskog polja ugljikovodika Beničanci spojene su priključnim plinovodima na mjerne stanice MS-1 i MS-3 Beničanci, a bušotina plinskog polja Bokšić spojena je priključnim plinovodom na centralnu plinsku stanicu Bokšić. Nakon obrade i mjerenja proizvedenih količina prirodnog plina i kapljevine, plin se i s mjernih stanica i s centralne plinske stanice otprema plinovodom na otpremnu stanicu Beničanci te dalje kaptažnim plinovodom do MRS Belišće, a iz plina odvojena kapljevina na obradu u otpremnu stanicu Beničanci.

Na OS Beničanci nalazi se kompresor kojim se prirodni plin iz magistralnog plinovoda potreban za proizvodnju nafte mehaničkim načinom pomoću plinskog podizanja, stlači u potreban tlak utiskivanja i otprema utisnim kolektorskim plinovodom do razdjelnika bušotina na MS-1, MS-2 i MS-3 Beničanci. Od razdjelnika plin se priključnim utisnim plinovodima dovodi do proizvodnih bušotina u koje se utiskuje.

Nova bušotina Kru-2 koju se planira izraditi spojiti će se cjevovodima (priključni naftovod i priključni utisni plinovod) na češalj Č1-Ku odakle će se proizvedeni fluid transportirati zbirnim naftovodom do OS Beničanci. Bušotine Ob-24 i Ob-25 koje se namjerava priključiti na sabirni sustav eksploatacijskog polja Obod, spojiti će se priključnim cjevovodima na češalj Č1-Ob odakle će se proizvedeni fluid otpremati na obradu na MS Števkovica odnosno OS Beničanci.

Bušenje nove bušotine Kru-2 izvodit će se tipskim prenosivim bušačim postrojenjem koje se montira/demontira na lokaciji bušotine. Bušotina se izrađuje bušenjem stijena dlijetom od površine do predviđene dubine. Za ispiranje kanala bušotine Kru-2 koristit će se isplaka na bazi vode. Nakon dosega predviđene dubine u izrađeni kanal ugrađuje se kolona zaštitnih cijevi i cementira protiskivanjem cementne kaše u izacijevni prstenasti prostor. Cementacijom se postiže učvršćenje ugrađene kolone zaštitnih cijevi, stabilnost kanala bušotine te sprječava komunikacija ležišnih fluida između probušenih stijena i njihova migracija prema površini. Cijeli tehnološki sustav tijekom bušenja i remonta bušotine Kru-2 bit će pod nadzorom i u normalnim okolnostima ne postoji mogućnost onečišćenja okoliša. Do onečišćenja okoliša može doći isključivo u slučaju akcidenta uzrokovanog erupcijom slojnog fluida iz bušotine, havarijom postrojenja ili opreme te ljudskim faktorom.

Ovisno o rezultatima ispitivanja bušotina će se opremiti za proizvodnju ili u slučaju negativnih rezultata likvidirati.

Postojeće bušotine na eksploatacijskim poljima kao i sabirno-otpremni sustav čine u potpunosti zatvoren sustav. Upravo hermetičnost procesa upućuje na zaključak da će kod normalnog rada bušotina i sabirno-otpremni postrojenja utjecaj na okoliš biti sveden na minimum.

Tijekom izvođenja zahvata, utjecaji na okoliš mogu se javiti prilikom izgradnje bušotinskog radnog prostora nove bušotine, tijekom bušenja, postavljanja nadzemne proizvodne opreme, polaganja priključnih cjevovoda kao i u razdoblju same eksploatacije i transporta ugljikovodika.

Pri normalnom radu postrojenja za pripremu nafte i plina za transport ne bi smjelo doći do onečišćenja okoliša kemijskim sredstvima koja se koriste u procesu (deemulgatori, inhibitori korozije), kao ni proizvedenim fluidom u slučaju kada postoji mogućnost izlivanja malih količina npr. prilikom prihvata čistača parafina. Ukoliko se uslijed nepredviđenih okolnosti onečišćenje ipak dogodi ono neće imati ozbiljniji utjecaj na okoliš jer u okviru MS i

OS postoji rezervoar tehnološke kanalizacije za zbrinjavanje onečišćenih fluida.

Tijekom izrade nove bušotine i njenog privođenja proizvodnji, izgradnje rova za polaganje cjevovoda i privođenja postojećih bušotina proizvodnji utjecaji na kakvoću zraka mogu se ocijeniti kao kratkotrajni i lokalni. Emisije NOx, SO₂, CO, CO₂ potječu od ispušnih plinova zbog izgaranja dizel goriva u radnim strojevima i vozilima, dizel motorima bušačeg postrojenja, te iz baklji koja se nalazi na OS Beničanci, MS-2, i MS -3 na kojima se povremeno spaljuje prirodni plin iz sigurnosni razloga. CPS Bokšić i MS Števkovica također su opremljene bakljama na kojima se spaljuje prirodni plin u količini od 25 m³/d odnosno 50 m³/d. Na proizvodnim bušotinama nema instaliranih baklji. Na proizvodnim postrojenjima, dimnjacima i toplovodnim kotlovima u funkciji eksploatacije nafte i plina u normalnom radu oslobađaju se određene količine CO₂ (3,29 kt/god), NOX (2,6 t/god) i CO (60 kg/god). Ukupne godišnje emisije iz svih nepokretnih izvora eksploatacijskih polja Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelana, Obod i Števkovica dovoljno su niske da ne stvaraju problem s obzirom na kvalitetu zraka. Naime, s obzirom na atmosfersku disperziju i strujanje, proračunate vrijednosti maksimalnih očekivanih koncentracija pri tlu ispod su granice detekcije mjernih instrumenata (mjere se u rasponu od nanograma/m³ do mikrograma/m³). Zbog toga se mjerljiv utjecaj emisija NOx i CO na promjenu kvalitete zraka u razmatranom području, ne očekuje. Utjecaj postojećih i novih objekata može se samo u manjoj mjeri lokalno odraziti na turbulentne karakteristike strujanja u neposrednoj blizini. Utjecaj na ostale klimatske elemente kao što su temperatura zraka, oborina, relativna vlažnost i strujanje, nije moguće. Promjene karakteristika turbulencije ograničenog su prostornog dometa i ne utječu na okoliš niti na promjenu mikrokline područja.

Determinirani tipovi tala na području razmatranih eksploatacijskih polja ugljikovodika su: lesivirano pseudoglejno, pseudoglej zaravni, humofluvisoli i eugleji: hipoglej, amfiglej i epiglej. U okružju buduće bušotine Krumoslavje-2 determinirani tip tla je pseudoglej ravničarski, srednje duboki do duboki, distrični. Na prostoru gdje će se provesti spajanje bušotina Obod-24 i Obod-25, na postojeći sabirno-otpremni sustav eksploatacijskog polja ugljikovodika Obod, tip tla je močvarno glejno (euglej), amfiglej, mineralni nekarbonatni. Do onečišćenja tla može doći u slučaju manjih propuštanja opreme tijekom eksploatacije ugljikovodika i ispuštanja ugljikovodika u slučaju akcidenta tijekom rada rudarskih objekata ili transporta ugljikovodika od bušotine do sabirne i otpremne stanice. Po uočenom izvanrednom događaju poduzimaju se odgovarajuće mjere za zaustavljanje daljnjega onečišćenja te se pristupa sanaciji. Nakon sanacije bušotinskog radnog prostora agrotehničkim mjerama tlo će se dovesti u stanje blisko prvobitnom.

Eksploatacijska polja ugljikovodika Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelana, Obod i Števkovica prostiru se na vodnom području istočne (nizvodne) Podravine. Na cijelom vodnom području istaložene su relativno debele taložine tercijara i kvartara. Gornji dio naslaga sadrži vodonosne slojeve od interesa za vodoopskrbu i predstavlja 1. hidrogeološku zonu, dok donji dio pripada 2. hidrogeološkoj zoni koju čine vodonosnici saturirani termalnom i mineraliziranom podzemnom vodom. Razine podzemne vode u najblićem vodonosniku uglavnom ovise o infiltraciji oborinskih voda i mijenjaju se tijekom godine i za nekoliko metara. Dublji vodonosnici saturirani su vodom pod subarteškim tlakom. Iz najblićeg vodonosnika voda se eksploatira individualnim seoskim, uglavnom kopanim zdencima, dok su bušenim zdencima kaptirani dublji vodonosnici na crpilištima javne vodoopskrbe (crpilište Donji Miholjac, crpilište Vinogradi, crpilište Beničanci, crpilište Đurđenovac, crpilište Velimirovac, crpilište Cerić-Trpinja, crpilište Bobota i crpilište Jarčevac). Od navedenih crpilišta unutar granica eksploatacijskih polja ugljikovodika nalazi se samo crpilište Beničanci čijim je zdencima kaptiran drugi vodonosni sloj koji se nalazi na dubini od 30 do 80 m. Sjevernim dijelom eksploatacijskog polja Kućanci-Kapelana protječe rijeka Karašica, duljinom toka od oko 15 km. Rijeka Vučica protječe eksploatacijskim poljima

Bokšić-Klokočevci, Crnac, Beničanci, Obod i Števkovica. Osim Karašice i Vučice značajnije otvorene vodene površine su ribnjak Grudnjak koji se dijelom prostire na sjevernom dijelu polja Bokšić-Klokočevci i jugoistočnim dijelovima polja Crnac i Beničanci, te Breznički ribnjak koji se dijelom prostire unutar krajnjeg jugoistočnog dijela eksploatacijskog polja Bokšić-Klokočevci.

Podzemna voda, posebno u dubljim vodonosnicima, potpuno je zaštićena od onečišćenja s površine terena. Tijekom redovitog rada i radnih aktivnosti na lokacijama pogona Beničanci nema ispuštanja otpadnih voda u vezi s obavljanjem gospodarske djelatnosti, te nisu ugroženi vodnogospodarski interesi. Površinski vodotoci uglavnom su udaljeni od objekata za proizvodnju i sabiranje nafte i njima nisu ugroženi. S obzirom na hidrološke i hidrogeološke značajke terena na kojem se prostiru eksploatacijska polja Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelna, Obod i Števkovica, te uz pridržavanje mjera zaštite tijekom građevinskih i rudarskih radova mogućnost utjecaja na podzemne vode je vrlo mala, a u eventualnom slučaju onečišćenja površinskih voda, posebno zbog mogućih prometnih nesreća autocisterni, veličina utjecaja ovisit će o mjestu akcidenta, količini izlivena nafte i brzini intervencije/sanacije onečišćenja.

Prema Kartama staništa RH, Državnog zavoda za zaštitu prirode, eksploatacijska polja ugljikovodika Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelna, Obod i Števkovica nalaze se na sljedećim stanišnim tipovima: A41 Tršćaci, rogoznici, visoki šiljevi i visoki šaševi, C22 Vlažne livade Srednje Europe, C24 Vlažni i nitrofilni travnjaci i pašnjaci, E11 Poplavne šume vrba, E12 Poplavne šume topola, E21 Poplavne šume crne johe i poljskog jasena, E22 Poplavne šume hrasta lužnjaka, E31 Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume, koji predstavljaju ugrožene ili rijetke stanišne tipove značajne za ekološku mrežu, te je za iste potrebno provoditi mjere očuvanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova. Ostali stanišni tipovi zastupljeni unutar eksploatacijskih polja (I31 Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama, J11. Aktivna seoska područja) ne predstavljaju ugrožene ili rijetke stanišne tipove značajne za ekološku mrežu, te za iste nije potrebno provoditi mjere očuvanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova.

Prema Kartama ekološke mreže RH, Državnog zavoda za zaštitu prirode, eksploatacijska polja Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Crnac, Kućanci-Kapelna, Obod i Števkovica snalaze se: unutar važnog područja za divlje svojte i stanišne tipove HR2001085 Ribnjak Grudnjak, lokaliteta HR2001086 Breznički ribnjak (Ribnjak Našice) i međunarodno važnog područja za ptice: HR1000011 Ribnjaci Grudnjak i Našički ribnjak s kompleksom lužnjakovih šuma. Eksploatacijsko polje Bizovac ne nalazi se unutar ekološke mreže.

Sukladno prethodno navedenom, podacima o ekološkoj mreži i stanišnim tipovima, može se zaključiti da planirani zahvati na eksploatacijskim poljima ugljikovodika Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelna, Obod i Števkovica, neće imati štetan učinak na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže, ukoliko se nositelj zahvata pridržava mjera zaštite u radnom procesu, te mjera propisanih Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova („Narodne novine“ br. 7/06 i 119/09) i Uredbom o proglašenju ekološke mreže („Narodne novine“ br. 109/07).

Prema kartama zaštićenih područja RH, na eksploatacijskim poljima ugljikovodika Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelna, Obod i Števkovica kao i širem promatranom području do sada nema evidentirane zaštićene prirodne baštine temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 70/05, 139/08 i 57/11).

Mogući utjecaji na zaštićene krajobrazne i prirodne vrijednosti fizičke su i ambijentalne prirode. U kontekstu ambijentalnog utjecaja, privremenu promjenu na promatranom području izazvat će strojevi i fazni učinci radova na izgradnji objekata, a posebice cjevovoda. Dugotrajna promjena u sadašnjem krajobrazu bit će novi bušotinski

radni prostori. Dugoročno gledajući, postavljanje instalacija u sklopu bušotinskih radnih prostora privremena je promjena krajobraza, jer će se prestankom proizvodnje uspostaviti njegovo prvobitno stanje. Postrojenja će oblikovno odudarati od okolnog prirodnog okoliša te je pri njihovom smještaju potrebno voditi brigu o zaštiti kvalitetnih vizura. Lokacija radnog prostora nove bušotine Kru-2 nalazi se u zoni kulturnog krajolika na području Općine Viljevo i privremeno će utjecati na promjenu ambijentalnih obilježja krajolika. Privođenje proizvodnji postojećih bušotina Ob-24 i Ob-25 neće bitno utjecati na promjenu ambijentalnih obilježja prirodnog krajobraza.

Zaštićena i evidentirana kulturno-povijesna baština na području razmatranih eksploatacijskih polja Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kućanci-Kapelna, Obod i Števkovica obuhvaća: kulturni krajolik, graditeljsku baštinu, arheološke lokalitete i memorijalnu baštinu unutar administrativnih granica Grada Valpova, Općine Bizovac, Općine Crnac, Općine Magadenovac, Općine Viljevo, Općine Zdenci, Grada Donjeg Miholjca i Općine Đurđenovac. Nova bušotina Kru-2 i postojeće bušotine Ob-24 i Ob-25, koje se planira privesti proizvodnji, te trase novih priključnih cjevovoda nisu u koliziji sa zaštićenom i evidentiranom kulturno-povijesnom baštinom. U slučaju da se prilikom izvođenja građevinskih (zemljanih) radova naiđe na dosad neotkrivene arheološke nalaze, radove je nužno prekinuti te o navedenom obavijestiti nadležni konzervatorski odjel koji će utvrditi daljnje mjere postupanja. Određeni broj postojećih bušotina unutar eksploatacijskih polja Beničanci i Bokšić-Klokočevci nalazi se na području preventivno zaštićenih arheoloških nalazišta Vedrina 1, Vedrina 2, Vedrina 3, Lipina 1 i Lipina 2, čije je postojanje utvrđeno nakon izgradnje bušotina, iz čega proizlazi da su bušotine mogle imati određeni utjecaj na navedena arheološka nalazišta. Ostali postojeći rudarski objekti nemaju utjecaja na zaštićenu i evidentiranu kulturno-povijesnu baštinu.

Poljoprivredno zemljište na području razmatranih eksploatacijskih polja ugljikovodika spada u kategoriju vrijednoga obradivoga zemljišta (P2), ostalog obradivog zemljišta (P3) i šumskog zemljišta (PŠ). Na širem prostoru eksploatacijskih polja temeljem utvrđenih dominantnih tipova tala utvrđena bonitetna vrijednost se kreće u granicama umjerene pogodnosti za poljoprivredu. Ukupno zahvaćena površina (privremena prenamijena) rudarskim objektima na ovim poljima iznosi 176,89 hektara, uključujući bušotinski radni prostor, prostor mjerne, plinske i otpremne stanice, te prostor na kome se nalaze češljevi i ostali rudarski objekti. Trajna prenamijena zemljišta (pristupni putovi) iznosi 177 kilometara. U posljednjih 20-ak godina na ovim poljima sanirano je 28 bušotinskih radnih prostora. Najviše je saniranih bušotinskih radnih prostora na polju Bokšić-Klokočevci gdje je sanirano 10 bušotinskih radnih prostora. Na polju Obod sanirano je 8, a na polju Števkovica 5 bušotinskih prostora. Na Beničancima su sanirana 3 bušotinska prostora, a na Crncu i Kućancima-Kapelni po jedan bušotinski prostor. Na ovaj način ukupno je u poljoprivrednu proizvodnju vraćeno 5,55 ha, a u šumski areal 5,6 ha zemljišta. Pri pripremi bušotinskog radnog prostora za izradu istražne bušotine Kru-2 privremeno (nekoliko mjeseci) će se prenamijeniti 1,08 hektara (90 m x 120 m). U slučaju pozitivnosti i privođenja proizvodnji taj će se prostor smanjiti na veličinu 70 x 30 m te će se privremeno prenamijeniti 0,21 hektar površine. Kod projektiranja trase cjevovoda izbjegavat će se presijecanje većih poljoprivrednih površina. Na poljoprivrednim površinama, te na svim neobrađenim površinama, osim na onima gdje prevladava šuma, nakon polaganja cjevovoda teren se u potpunosti dovodi u stanje blisko prvobitnom i zadržava namjenu kao i prije polaganja cjevovoda.

Na obradivom zemljištu, vlasnici iznad cjevovoda normalno obrađuju zemlju, ali uz propisana ograničenja sadnje višegodišnjih kultura čiji korijen raste dublje od 1 m odnosno za koje je potrebno obrađivati zemlju dublje od 0,5 m.

Eksploatacijska polja ugljikovodika Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac,

Kučanci-Kapelna, Obod i Števkovica nalaze se unutar granica 16 lovišta. Postojeće bušotine Ob-24 i OB-25 koja se planira privesti proizvodnji kao i trase priključnih cjevovoda od ovih bušotina do češlja Č1-Ob nalaze na području lovišta XIV/2 Lacić-Gložđe koje je u vlasništvu države dok su ovlaštenik lova Hrvatske šume d.o.o. Lokacija nove bušotine Kru-2 i trasa priključnog naftovoda/plinovoda od ove bušotine do češlja Č1-Ku nalazi se na području lovišta XIV/141 Golinci koje je u zajedničkom vlasništvu - županijsko dok je ovlaštenik lova LD Kobac Golinci. Eksploatacija ugljikovodika, izrada nove bušotine i izgradnja novih priključnih naftovoda ocjenjuju se prihvatljivim u kontekstu zaštite staništa, faune odnosno divljači i lovnog gospodarenja.

Utjecaji na šume i šumarstvo prilikom provođenja bilo kakvih građevinskih (zemljanih) zahvata ponajprije se očituju u trajnom gubitku površina pod šumom izravnim zaposjedanjem šumsko-proizvodnih površina. Općenito, na području bušotinskog radnog prostora, kao i na dijelu izgradnje novih prilaznih putova, te kopanja rova za polaganje priključnih cjevovoda, dolazi do trajnog gubitka cjelokupnog šumskog pokriva. Eksploatacijska polja ugljikovodika Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Kučanci-Kapelna, Crnac, Obod i Števkovica nalaze se unutar granica 8 gospodarskih jedinica (G.J). Lokacija nove bušotine Kru-2 i trasa priključnog naftovoda/plinovoda od ove bušotine do češlja Č1-Ku nalazi se na području gospodarske jedinice Kapelnički lug-Karaš (šumarija Donji Miholjac, Uprava šuma podružnica Našice). Lokacije postojećih bušotina Ob-24 i Ob-25 koja se planira privesti proizvodnji i trase planiranih priključnih cjevovoda od ovih bušotina do Č1-Ob nalaze se na području gospodarske jedinice Lacić-Gložđe (šumarija Koška, Uprava šuma podružnica Našice). Tijekom gradnje osobita pažnja će se posvetiti rukovanju lakozapaljivim materijalima i alatima koji mogu izazvati iskrenje, kako ne bi došlo do požara.

Povećanje razine buke na promatranom području bit će privremeno uzrokovano radom strojeva prilikom pripreme bušotinskog radnog prostora, iskopa rovova za cjevovode i elektrokablove, radom bušaćeg postrojenja tijekom izrade bušotine, te povremeno radom remontnog postrojenja tijekom radova na opremanju i održavanju bušotina. Promatrajući bušotinu kao točkasti izvor zvuka odnosno buke, očekivana razina buke iznosi 65 dB (A) za zonu radijusa 58 m, odnosno 55 dB (A) za zonu radijusa 82 m. Planiranim zahvatima: izradom nove bušotine Kru-2 i njenim privođenjem proizvodnji, kao i privođenjem proizvodnji postojećih bušotina Ob-24 i Ob-25 stanje buke na granici zone u kojoj se nalazi bušotinski krug neće prelaziti dopuštene razine zone s kojom graniči. Na postojećim rudarskim objektima i proizvodnim postrojenjima nema povećane emisije buke u okoliš.

Tijekom bušenja i uređenja radnog prostora za izradu nove bušotine te, u slučaju njene pozitivnosti, pri izgradnji potrebne infrastrukture u svrhu privođenja bušotina proizvodnji nastati će određene vrste otpada. Sav otpad nastao na radilištu (ambalaža, izolacijski materijali i sl.) prikupljati će se i predati ovlaštenom skupljaču. Građevinski otpad će se odvojeno sakupljati i koristiti za izgradnju novih bušotinskih radnih krugova i/ili pristupnih putova. Nakon izrade nove bušotine, tekuća faza preostale isplaka će se zbrinuti na Postrojenju za regeneraciju tehnoloških fluida Beničanci, a ugušćena faza (uglavnom krhotine razrušenih stijena) će se obraditi na lokaciji bušotine.

Tijekom eksploatacije nafte i plina na eksploatacijskim poljima ugljikovodika Beničanci, Bokšić-Klokočevci, Bizovac, Crnac, Kučanci-Kapelna, Obod i Števkovica nastaje tehnološki fluid koji odvozi na Postrojenje za regeneraciju tehnoloških fluida Beničanci. Opasni otpad 16 02 13* (stara oprema koja sadrži opasne komponente, a koja nije navedena pod 16 02 09 do 16 02 12), 13 05 02* (muljevi iz odvajača ulje/voda), 15 02 02* (apsorbensi, filtarski materijali (uključujući filtere za ulje koji nisu na drugi način specifičirani), tkanine i sredstva za brisanje i upijanje, te zaštitna odjeća onečišćena opasnim tvarima) i 16 02 11* (stara oprema koja sadrži kloroflorouglijike, HCFC, HFC) se odvojeno skuplja i skladišti u

posebnim kontejnerima te uz prateći list predaje ovlaštenom skupljaču.

Za rasvjetu na postojećim rudarskim objektima: OS Beničanci i mjernim stanicama (MS-1, MS-2 i MS-3) na polju Beničanci, CPS Bokšić i MS Števkovica postavljena su rasvjetna tijela (halogeni reflektori) tako da osvjetljavaju površine i objekte odozgo prema dolje, a njihova svjetleća površina je usmjerena koso prema tlu. Na bušotinama nema rasvjetnih tijela. Za rasvjetu radnog prostora na novim objektima (bušotinski krug) koristit će se rasvjetna tijela žute svjetlosti koja ne primamljuju veće količine kukaca, te će ih se postaviti na što niže stupove, a svjetlost usmjeriti koso prema tlu.

Akcidentne situacije koje se mogu očekivati na području zahvata su događaji kod kojih fluid iz bušotine ili priključnog cjevovoda može dospjeti u okoliš. Međutim smatra se da je vjerojatnost pojave akcidenta na razmatranim eksploatacijskim poljima ugljikovodika mala jer iznosi: za nove bušotine $0,5 \cdot 10^{-3}$ akcidenta/bušotini, za proizvodne bušotine $1,0 \cdot 10^{-3}$ akcidenta/postupku (remontni radovi), a za cjevovode $1,76 \cdot 10^{-3}$ propuštanja/km god. Prema tome, utjecaj na okoliš u slučaju pojave akcidenta je mali, uz prihvatljiv rizik. U slučaju pojave akcidenta ne očekuju se trajne posljedice po okoliš, već isključivo manja materijalna šteta za sanaciju posljedica akcidenta. U nastavku eksploatacije ugljikovodika treba tehničkim i organizacijskim mjerama te propisanim mjerama zaštite okoliša i dalje održavati rizik u prihvatljivim granicama.

Nakon donošenja odluke o završetku eksploatacije pristupa se, na temelju pojednostavljenog rudarskog projekta i odobrenja za izvođenje rudarskih radova, likvidaciji bušotina i saniranju bušotinskih radnih prostora. Zemljište se agrotehničkim mjerama dovodi u stanje blisko prvobitnom. U slučaju prestanka korištenja priključnih naftovoda i plinovoda provodi se istiskivanje zaostalih ugljikovodika iz cjevovoda i ostalih instalacija. Nadzemni dijelovi cjevovoda i instalacije se uklanjaju, a teren dovodi u stanje blisko prvobitnom. Otpad nastao uklanjanjem zahvata odgovarajuće će se zbrinuti. Na mjestu nastanka provesti će se odvojeno prikupljanje korisnog i opasnog otpada. Dijelovi korištene, a tehnički ispravne opreme upotrijebiti će se na drugim eksploatacijskim poljima. Na taj način, i u slučaju prestanka eksploatacije odnosno korištenja rudarskih objekata, njihovim uklanjanjem ne nastaju štete u okolišu ili trajne posljedice po okoliš.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 9. Zakona o zaštiti okoliša, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- Mjere zaštite zraka su u skladu s člankom 9. stavkom 4. Zakona o zaštiti zraka ("Narodne novine" br. 130/2011).
- Mjere zaštite tla propisane su u skladu s člankom 11. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine" br. 80/2013).
- Mjere zaštite voda u skladu su s člancima 40. i 43. Zakona o vodama ("Narodne novine" brojevi 153/2009, 63/2011, 130/2011 i 56/2013).
- Mjere zaštite bioekoloških obilježja u skladu su s člancima 55., 59. i 68. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/2013), te s člancima 47. do 49. Zakona o šumama ("Narodne novine" brojevi 140/2005, 82/2006, 129/2008, 80/2010, 124/2010, 25/2012 i 68/2012).
- Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine u skladu su sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" brojevi 69/99, 151/2003, 157/2003, 87/2009, 88/2010, 61/2011, 25/2012, 136/2012).
- Mjere zaštite poljoprivredne djelatnosti propisane su sukladno člancima 5. i 6. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine" broj 39/2013) i Pravilnikom o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja ("Narodne novine" br. 32/2010).

- Mjere zaštite lovstva propisane su u skladu s člankom 51. stavkom 5., člankom 52. stavkom 1., člankom 53., člankom 56. stavkom 4. Zakona o lovstvu ("Narodne novine" brojevi 140/2005, 75/2009 i 153/2009).
- Mjera zaštite od buke u skladu su s člancima 3., 4. i 5. Zakona o zaštiti od buke ("Narodne novine" brojevi 30/2009 i 55/2013) i člankom 5. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“ broj 145/2004).
- Mjere postupanja s otpadom propisane su u skladu s člancima 9., 11. i 47. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/2013).
- Mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja u skladu je s člankom 32. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 80/2013) i Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja ("Narodne novine" broj 114/2011).
- Mjerama za sprječavanje i ublažavanje mogućih akcidenata provedeno je načelo predostrožnosti sukladno članku 10. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 80/2013) i člankom 8. Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima za međunarodni transport („Službeni list“ broj 26/85, "Narodne novine" broj 53/91).
- Mjere zaštite nakon prestanka korištenja u skladu su s člankom 101. stavkom 1. Zakona o rudarstvu ("Narodne novine" broj 56/2013).

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1 Zakona o zaštiti okoliša obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih pravnih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obvezan je sukladno članku 142. stavku 6 istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša. U situaciji da se na osnovi praćenja stanja okoliša utvrde **promjene u okolišu** koje prelaze granice propisane zakonima, propisima, normama i mjerama, Ministarstvo sukladno članku 26. stavku 3. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj 47/09) radi lakšeg i bržeg propisivanja dodatnih mjera zaštite okoliša to povjerava tijelu nadležnom za obavljanje poslova zaštite okoliša Osječko-baranjske županije.

- Praćenje emisija u skladu je s Pravilnikom o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora ("Narodne novine" broj 129/2012) i Uredbom o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora ("Narodne novine" broj 117/2012).
- Kvaliteta podzemnih voda prati se u skladu s vodopravnim uvjetima prema Zakonu o vodama ("Narodne novine" brojevi 153/2009, 63/2011, 130/2011 i 56/2013). Sadržaj analize uzoraka vode u skladu je s Glavnim tipskim rudarskim projektom "Sanacija isplačnih jama u INA – Naftaplina" (INA-Naftaplin, Zagreb, travanj, 1990).
- Uzorkovanje tla provodi se u svrhu utvrđivanja nultog stanja, izrade odgovarajućeg programa sanacije, te praćenja uspješnosti provedenog postupka sanacije onečišćenog tla nakon kojeg sadržaj teških metala i potencijalno toksičnih elemenata u tlu ne smije prelaziti maksimalno dopuštenu vrijednost, sukladno Pravilniku o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja ("Narodne novine" br. 32/2010). Sadržaj analize uzoraka tla u skladu je s Glavnim tipskim rudarskim projektom "Sanacija isplačnih jama u INA – Naftaplina" (INA-Naftaplin, Zagreb, travanj, 1990).

Prema odredbi članka 75. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 110/07) nositelj zahvata podmiruje sve **troškove u postupku** procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Rok važenja ovog Rješenja propisan je u skladu s člankom 80. stavkom 1. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 110/07).

Mogućnost **produljenja važenja** ovog Rješenja propisana je u skladu s člankom 80. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 110/07).

Obveza objave ovoga rješenja na **internetskim stranicama** Ministarstva utvrđena je člankom 7. stavkom 1. točkom 3. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Da bi se ocijenilo da predložene mjere zaštite okoliša za rudarske objekte i eksploataciju nafte i plina na eksploatacijskim poljima „Beničanci“, „Bokšić-Klokočevci“, „Bizovac“, „Crnac“, „Kučanci-Kapelna“, „Obod“ i „Števkovica“, proizlaze iz zakona, drugih propisa, standarda i mjera koje nepovoljni utjecaj svode na najmanju moguću mjeru i postižu najveću moguću očuvanost okoliša, temeljem članka 69. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 110/07) proveden je postupak procjene utjecaja na okoliš prije izdavanja lokacijske dozvole. Osim toga, sukladno članku 69. stavka 2. istog Zakona u provedenom postupku procjene utjecaja na okoliš sagledani su mogući nepovoljni utjecaji na sastavnice okoliša (prirodne vrijednosti, vode, tlo, zrak i krajobraz), opterećenje okoliša (otpad, buka), kulturne vrijednosti, te međuutjecaji s planiranim i postojećim zahvatima na području mogućeg utjecaja.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 116/2000, 163/2003, 17/2004, 110/2004, 141/2004, 150/2005, 153/2005, 129/2006, 117/2007, 60/2008, 20/2010, 69/2010, 126/2011, 112/2012 i 19/2013).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Županijska 5, Osijek, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja.

DOSTAVITI:

1. INA – industrija nafte d.d., SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Avenija V. Holjevca 10, Zagreb (**R s povratnicom**)
2. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Uprava za prostorno uređenje, Ulica Republike Austrije 20, Zagreb
3. Osječko-baranjska Županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Europske avenije 11, Osijek
4. Virovitičko-podravska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i zaštitu okoliša, Trg Ljudevita Patačića 1, Virovitica
5. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
6. Pismohrana u predmetu, ovdje

